

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Llengua catalana i literatura

Sèrie 1

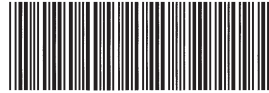
Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

1	1.1.	Total
	1.2.	
	1.3.	
	1.4.	
	1.5.	
	1.6.	
2	2.1.	Total
	2.2.	
	2.3.	
	2.4.	
3	3.1.	Total
	3.2.	
	3.3.	
	3.4.	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Qualificació		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Altrament, fóra injust amb ella si aquí no fes constar l'amabilitat amb què ens rebé [Adela]. Va mostrar-se contrariada que haguéssim fet el viatge en va, essent-nos tan fàcil aconseguir el nostre objectiu només emprenent-lo al revés, ja que en Daniel tot just feia dos dies que se n'havia anat a Madrid. Ens digué que no era precisament diputat per Vilaniu, com nosaltres pensàvem, sinó per la *circumcisió* veïna. Ens va explicar a sa manera les eleccions, que havien estat molt disputades. I, com que es veia que el triomf de son germà la tenia molt tova, vam aprofitar l'ocasió per a fer-li repetir dues o tres vegades el mot *circumcisió*, morint-nos interiorment de riure.

—Vostè el té tractat, el meu germà. ¡Oi que té un gran cap? Oh! Ell i jo ens entenem molt. De vegades li dic: «Quina llàstima que siguem germans!». Perquè (què vol que li digui?) a mi els homes m'agraden així, com ell, tan... tan fets a la seva, que prenen les coses amb calor i que no reculen ni que el món s'enfonsi. No ho sé! Això me'l fa mascle: entenc que tots haurien de ser així. Ell, tot, tot ho agafa amb entusiasme. Ja han vist, vostès, els retrats que ha arribat a reunir del general Prim. Oi que és curiós? Ell diu: «Aquest és l'home d'Espanya?... Doncs, tots, tots al costat seu. Què *openions* ni *ideies*! Totes són bones o ben dolentes segons qui les maneja: l'home ho fa tot.»

—És clar —vaig dir per animar-la a entretenir-nos més i per arrodonir-me l'explicació que interiorment jo anava buscant-me de la reconciliació inesperada d'aquells germans.

—Té molt talent, molt! Ja ho veuran, quin paper farà, a Madrid! No serà dels que es callen la *mellor*, no. Que és cas!... I aquí, aquí...(què es pensa?)... ja se'l temen!... Ui!

Narcís OLLER. *La bogeria*, 1899

1. Comprensió lectora

- 1.1. La manera de parlar de l'Adela aporta informació rellevant sobre el seu personatge. Expliqueu com queda presentada l'Adela en aquest text i esmenteu paraules o oracions d'aquest personatge que exemplifiquin i sostinguin la vostra anàlisi.

[1 punt]

- 1.2. Destaqueu quatre recursos diferents propis de la llengua oral a partir de la primera intervenció de l'Adela, que correspon al fragment subratllat en el text. Poseu un exemple de cada recurs, que tant pot ser un mot com un sintagma, una oració o un seguit d'oracions.
[1 punt]

- 1.3. La primera oració del text és: «Altrament, fóra injust amb ella [...]». Digueu el temps verbal, la persona i el nombre de *fóra*, així com una forma verbal equivalent que pugui substituir *fóra* en aquest mateix context. Digueu també quin és l'infinitiu d'aquest verb, que és el mateix tant per a *fóra* com per a la forma verbal que heu de proposar.
[1 punt]

- 1.4. Resoleu les qüestions següents, sobre les lectures obligatòries d'aquest curs.

- 1.4.1. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a *La bogeria*, de Narcís Oller, són certes o falses.

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) En els primers capítols, Serrallonga és mostrat com un personatge idealista i de bona fe.	☐	☐
b) Daniel Serrallonga va ser, primer, regidor a l'Ajuntament de Torralba i, després, diputat a l'Assemblea Nacional de França.	☐	☐
c) Per portar la contrària a l'Adela, Daniel Serrallonga decidí casar-se amb la Salomé, la filla del masover.	☐	☐
d) Les germanes de Serrallonga havien proposat al seu germà de fer les paus, no anar als jutjats i partir-s'ho tot equilibradament entre tots tres.	☐	☐
e) Al cap d'uns mesos d'estar tancat al psiquiàtric, Serrallonga es recuperà i tornà a Vilaniu.	☐	☐

- 1.4.2. Escriviu una caracterització del personatge de la Teresa de la novel·la *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, a partir dels diferents mots clau que us proposem: *peixatera*, *Nicolau Rovira*, *Miquel Masdéu*, *padrina*, *una joia molt valuosa*, *Salvador Valldaura*, *tia Adela*, *fillol i fill (Jesús Masdéu)*, *un sobre amb monedes d'or*, *filla (Sofia)*, *néts (Ramon i Jaume)*, *copa de vi*. D'aquests mots clau, n'heu d'utilitzar CINC, com a mínim.

[0,5 punts]

2. Expressió escrita

- 2.1. L'Adela, en un to de conversa col·loquial, afirma el següent del seu germà: «Ell, tot, tot ho agafa amb entusiasme. Ja han vist, vostès, els *retratos* que ha arribat a reunir del general Prim. Oi que és curiós? Ell diu: “Aquest és l'home d'Espanya?... Doncs, tots, tots al costat seu. Què *openions* ni *ideies*! Totes són bones o ben dolentes segons qui les maneja: l'home ho fa tot”». Reescriuiu aquest fragment eliminant les marques d'oralitat i donant al discurs un to neutre de llengua escrita des del punt de vista d'un narrador extern. L'inici del vostre exercici ha de ser: *El seu germà ho agafa tot amb entusiasme*.

[1 punt]

- 2.2. En el text, per quina opció es podria intercanviar *altrament* (marcat en negreta en el text)?
[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]
- una altra vegada d'altra banda
 per dir-ho breument una altra ment
- 2.3. En el text, per quina opció es podria intercanviar *en va*?
[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]
- debades a posta
 expressament en carro
- 2.4. En aquest text, l'Adela parla del seu germà en un to molt positiu. Feu una redacció de noranta paraules, com a mínim, en què, sense caure en l'admiració divinitzadora, descriuiu els mèrits de la trajectòria vital i professional d'una persona, familiar o no, que conegueu bé i de prop.
[2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Les deliberacions de l'Acadèmia sueca, encarregada d'atribuir el Premi Nobel de Literatura, són sempre misterioses i generen moltes hipòtesis més o menys sensates. De fet, els arxius de l'Acadèmia són classificats durant cinquanta anys i, per tant, en el nostre 2010, només es pot accedir a les deliberacions anteriors a 1960 —impossible, doncs, per ara, de saber si Salvador Espriu va passar, o no, a frec de tenir-lo. El 1986, un dels acadèmics suecs, Kjell Espmarck, va publicar una mena de biografia autoritzada d'aquest premi [...], en què intentava analitzar els diferents moviments, pendulars o en espiral, que van agitar la docta acadèmia durant les primeres dècades del segle. I així es pot saber per què Àngel Guimerà, considerat per l'Acadèmia sueca com «un dels escriptors més eminents» del seu temps, gràcies a la seva «imaginació potent aliada a una noble simplicitat sense artificis» no va tenir aquest premi. La raó, com es veurà, va ser eminentment política.

Segons Espmarck, Àngel Guimerà va ser un candidat recurrent al Nobel, discutit en fases finals de votació, durant disset anys, del 1907 al 1923 (va morir el juliol del 1924, tres mesos abans de l'atorgament d'aquell any). En el seu llibre, Espmarck cita dues d'aquestes deliberacions, de 1917 i 1919, que l'ementen com a mereixedor del premi. I semblava tan evident que donar-li el Premi Nobel de Literatura era un simple acte de justícia literària que els acadèmics van sentir-se obligats a justificar aquesta no-atribució. I la raó donada és: «No arriscar, ni que sigui involuntàriament, de ferir l'orgull del sentiment nacional castellà». I precisaven que, «en la mesura en què pot ser previst i impedit, la tria de l'Acadèmia no ha de provocar un augment de tensió entre antagonismes nacionals els quals són, amb tota evidència, nefastos als objectius pacífics que persegueix, en tots els àmbits, la Fundació Nobel». Guimerà, doncs, va ser sacrificat a una suposada concòrdia...

Els acadèmics no van apartar per sempre aquesta atribució, però pensaven que, primer, havien d'amansir l'opinió pública i el poder espanyol. I, per això, havien decidit que no podien atorgar el Nobel a Guimerà «abans que sigui recompensat un altre escriptor que s'expressi en la llengua noble més antiga del seu país»... Deixem de costat aquesta estraforària concepció de «llengua noble més antiga» —ja que en rigor això hauria implicat que es guardonés primer un escriptor d'expressió basca— i que en realitat és evident que designa la llengua de l'Estat. Fixem-nos en aquest servilisme: un català només podia venir després d'un espanyol... Per cert, un espanyol ja havia tingut el Nobel: José Echegaray va ser recompensat el 1904. Però es tractava d'un any de doblat, com ho feia de tant en tant l'Acadèmia a l'inici del segle xx. Oficialment, el fet de premiar dos escriptors havia de ser considerat com una atribució de dos premis sencers (tot i que la suma atribuïda era dividida en dos), però aquesta doble atribució era vista més aviat com un premi partit en dos i no satisfia ni l'opinió pública lectora ni la premsa dels països d'origen dels escriptors, ni els mateixos escriptors nobelitzats... Així doncs, Guimerà havia d'esperar que un escriptor espanyol tingués un premi per a ell sol abans de poder esperar obtenir-lo... El primer espanyol a ser guardonat en solitari va ser Jacinto Benavente, el 1922, però, l'any següent, els acadèmics van badar i, l'any posterior, Guimerà havia mort.

Joan-Lluís LLUÍS. *Presència* (3-9 desembre 2010)

1. Comprensió lectora

1.1. L'article que heu llegit es va publicar en un setmanari. Quin tipus de text periodístic és?

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- La recensió d'una biografia. Una columna d'opinió.
 Una notícia cultural d'actualitat. Unes deliberacions jurídiques.

1.2. Proposeu un títol que sintetitzi la idea principal del text. [1 punt]

1.3. D'acord amb el text, indiqueu si les afirmacions següents són certes o falses:

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) Espriu va morir abans del 1960.	☐	☐
b) Hi ha un estudi suec sobre els premis Nobel centrat exclusivament en el cas de Guimerà.	☐	☐
c) Les deliberacions del 1917 i el 1919 adduïren raons extraliteràries per no atorgar el premi a Guimerà.	☐	☐
d) Per als acadèmics del Nobel, el català era la «llengua noble més antiga».	☐	☐
e) El Nobel de Literatura només es dona a escriptors vius.	☐	☐

1.4. Trieu la sèrie de sinònims que podria substituir *amansir* (mot marcat en negreta en el text):

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

☐ calmar, apaivagar	☐ assaonar, amanir
☐ alterar, provocar	☐ manipular, tergiversar

1.5. En l'oració «Àngel Guimerà va ser un candidat **recurrent** al Nobel», que apareix en el text, el mot en negreta és clau per a proposar-ne una paràfrasi equivalent. De les opcions següents, només UNA és correcta. Indiqueu-la:

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- Cada any Guimerà tornava a ser candidat al Nobel.
- Algun acadèmic va recórrer el premi Nobel perquè Guimerà no fos premiat.
- Guimerà va presentar un recurs pel fet de no haver-se-li donat el premi.
- Guimerà va recórrer a un acadèmic perquè es resolgués a favor seu.

1.6. Resoleu les qüestions següents, sobre les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.6.1. Escriviu una caracterització del personatge Pròsper de Giberga de *La bogeria*, de Narcís Oller, a partir dels diferents mots clau que us proposem: *Vilaniu, medicina, metge de la família, Liceu, Armengol, el narrador, prescripció mèdica, mas del Comellar, Genís Argila, amant de Salomé*. D'aquests mots clau, n'heu d'utilitzar CINC, com a mínim.

[0,5 punts]

1.6.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a la novel·la *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són certes o falses:

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
<i>a)</i> La Teresa es va casar quatre vegades: amb el fanaler Miquel Masdéu; amb Nicolau Rovira, un home gran i ric; amb Salvador Valldaura, un home també molt ric, i, finalment, amb el notari Amadeu Riera.	☐	☐
<i>b)</i> Salvador Valldaura va matar la Bàrbara, la violinista de Viena, perquè no es volia casar amb ell.	☐	☐
<i>c)</i> Eladi Farriols tenia dues xicotes, Pilar Segura i Sofia Valldaura. Es va casar amb la primera, la Pilar, una artista del Paral·lel que va deixar la feina per anar-se'n a viure amb l'Eladi.	☐	☐
<i>d)</i> En Ramon i la Maria eren dos germans que martiritzaven tot el dia en Jaume, un nen amb problemes físics. Un dia el van tirar a una bassa d'aigua que hi havia al parc de la torre i en Jaume es va morir.	☐	☐
<i>e)</i> Les minyones de la família Valldaura de tant en tant sortien al parc de la torre i es ruixaven nues amb una mànega d'aigua. L'Eladi les espiava.	☐	☐

2. Expressió escrita

2.1. Torneu a escriure el fragment subratllat del text, que correspon a l'inici del segon paràgraf, tenint en compte aquests aspectes: *a)* inicieu la redacció amb *Del llibre d'Espmarck, en destaca aquests dos punts*, i *b)* incorporeu-hi connectors discursius (de caràcter distributiu, per exemple).

[1 punt]

- 2.2. Imagineu-vos que teniu accés a les deliberacions dels acadèmics del Nobel en la sessió en què decideixen quin serà l'escriptor premiat. Escriviu-ne un report o notícia, de noranta paraules, com a mínim, en què quedin clarament diferenciats tres tipus de posicions, amb els conseqüents arguments que cada acadèmic esgrimeixi. Com a mínim, un d'aquests arguments ha de ser diferent dels que surten en el text.

[2 punts]

- 2.3. Proposeu un títol breu per al report o notícia que acabeu d'escriure, de deu paraules, com a màxim.

[1 punt]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

- 3.1. En cadascuna de les oracions següents hi ha un sintagma o oració subratllats i quatre opcions d'anàlisi sintàctica. Només UNA opció és correcta. (Quan hi pot haver algun problema terminològic, s'indica entre parèntesis el terme equivalent que també pot ser habitual.)

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.1.1. Àngel Guimerà va ser un candidat recurrent al Nobel.

- atribut complement directe
 subjecte aposició

- 3.1.2. Van veure la mare animada, tot i que acabava de sortir d'una operació.

- complement directe complement circumstancial de mode
 complement indirecte predicatiu

- 3.1.3. Deixem de costat aquesta estrafolària concepció.

- complement de nom subjecte
 complement directe complement indirecte

- 3.1.4. És evident que designa la llengua de l'Estat.

- subjecte atribut
 complement directe complement de l'adjectiu

- 3.1.5. Fixem-nos en aquest servilisme.

- complement indirecte
 complement circumstancial de lloc
 complement directe
 complement de règim verbal (o complement preposicional)

- 3.2. Dels quatre noms següents, tres presenten la mateixa terminació tant en singular com en plural. Indiqueu quin d'aquests quatre mots presenta **només** la forma plural (en singular no acabaria amb -s, per tant).

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- globus tipus
 ritus porus

3.3. Conjugueu l'infinitiu que s'indica entre parèntesis en el temps verbal corresponent.

[0,5 punts]

a) Tot i que guanya títols sense parar, aquest entrenador continua (*treure*) el millor rendiment dels jugadors.

b) Estic molt content que nosaltres (*poder*) veure'ns sovint.

c) Si ella tingués temps, ho (*fer*) amb molt de gust.

d) En un tres i no res va fer que (*desaparèixer*) tot, sap fer màgia de veritat.

e) En aquest rebut l'IVA no hi és (*incloure*).

3.4. Responen només UN dels dos exercicis de fonètica que us proposem.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responen a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

3.4.1. De les grafies subratllades en cada mot, trieu la que correspon al so fricatiu postalveolar (o prepalatal) sord [ʃ].

exercici

ruixar

fixar

pujar

3.4.2. De les sèries següents, en què se separen quatre mots per síl·labes, només UNA presenta totes les separacions de manera correcta. Indiqueu-la.

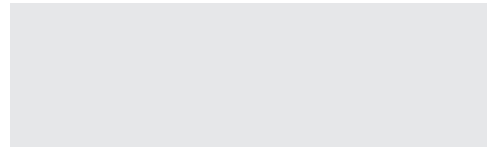
car-ro, io-gurt, his-tò-ri-a, am-po-lla

car-ro, i-o-gurt, his-tò-ria, am-pol-la

carr-o, io-gurt, his-tò-ria, am-po-lla

ca-rro, io-gurt, hist-òri-a, am-pol-la

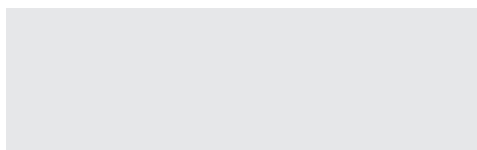
Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

DESCARREGAT DE SELECTES.CAT

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2010-2011

Llengua catalana i literatura

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

1	1.1.	Total
	1.2.	
	1.3.	
	1.4.	
	1.5.	
	1.6.	
2	2.1.	Total
	2.2.	
	2.3.	
3	3.1.	Total
	3.2.	
	3.3.	
	3.4.	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Qualificació		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita, i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Em va agafar el **desfici** d'anar per feina. I aviat es va presentar l'ocasió. A principis d'agost fèiem diverses audicions a Camprodon, dia sí dia no, i la columna jove llogàvem una habitació per una setmana. Per estalviar-nos carretera, dèiem. A cinc-centes pessetes la sardana que ens donaven, a sis sardanes per audició, ens ho políem tot amb l'estada. L'hotel, laberíntic, havia estat a principis de segle el més distingit de tot l'estiuieig barceloní. Feia poc l'havien reformat amb un gust molt retro i molt discutible, però la fortor de lleixiu com a garantia d'higiene i uns menús molt generosos atreien els jubilats a cabassos. A nosaltres ens solien assignar les habitacions de l'altell, el sostre de dues aigües, fredes com les d'un sanatori, però ja ens anava bé allà dalt, a la nostra. Al grupet s'hi havia afegit darrerament en Jose, veí meu de Vic paret per paret, a qui jo havia **engrescat** a agafar la trompeta i ingressar a la Canigó per comprometre'l i acabar amb els conflictes veïnals quan jo tocava el piano fins massa tard. Era un **murri** vitalista que, contra els fums que solen gastar els músics joves, reconeixia amb humor les seves discretes habilitats. Va aportar celebrades novetats al repertori d'acudits tan tronat del Moreno. Amb arrels valencianes, va ser l'inspirador d'unes marxes que s'acabaven sempre de clar, abraçats sota un fanal, corejant cançons de tuna.

Un dia, a l'hotel, vam baixar a esmorzar i ens vam trobar que ja servien el dinar. Va ser com una aparició entre lleganyes: una rosseta manifassera,* de paner retingut i pitrera saludable, anava driblant les taules amb uns cops de maluc precisos i sensuals que feien pujar el sucre als comensals de la tercera edat. Jo la vaig voler veure com una verge florentina, *sfumatta*, la cofieta blanca com la santa corona.

—Hi ha un menú per als hostes amb patata i mongeta tendra, escudella... —recitava la lletania, els ulls en blanc a les altures.

Em va semblar molt poc glamurós que la primera paraula que jo adrecés a aquella bellesa hagués de ser, justament:

—Escudella.

* *Manifassera*: en aquest text, mot utilitzat en un sentit poc habitual en la llengua general. El *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) el defineix en aquests termes: «Entès i llest per a fer coses [...] (Vic, Pollença)».

Jordi LARA. *Una màquina d'espavilar ocells de nit*. 2008

1.4. El text comença amb la frase «Em va agafar el desfici d'anar per feina». De les quatre opcions que teniu tot seguit, marqueu l'única que **NO** hi equival:

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- Em va agafar la mania d'anar per feina.
- Em va agafar la dèria d'anar per feina.
- Em va agafar la patata d'anar per feina.
- Em va agafar la ceba d'anar per feina.

1.5. Un personatge és definit com a *murri*. Només **UNA** de les sèries següents conté els derivats ben formats d'aquest adjectiu. Indiqueu-la.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- murriesc, murriada, murrieria, murriejar
- moresc, amorrar, murriada, murriejar
- murriesc, morrejar, morro, murriada
- morro, murriesc, morrut, murriejar

1.6. Resoleu les qüestions següents, sobre les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.6.1. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a *La bogeria*, de Narcís Oller, són certes o falses:

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) En un cafè de Barcelona, Daniel Serrallonga s'encara amb un dirigent dels Mossos d'Esquadra i el tanquen a la presó de la Ciutadella.	☐	☐
b) Un dia d'estiu el narrador i un seu cosí se'n van d'excursió a Bondelit i s'arriben fins a la casa pairal de Daniel Serrallonga, a Vilaniu, on acaben parlant amb l'Adela, una de les germanes de Serrallonga.	☐	☐
c) Serrallonga s'està uns dies a casa d'un seu masover, Genís Argila, perquè Giberga, el metge de la família, li ho recomana.	☐	☐
d) Serrallonga guanya el plet contra les seves germanes i, gràcies a aquesta resolució, favorable als seus interessos, se li atura el procés de bogeria.	☐	☐
e) La novel·la transcorre a Vilaniu, Barcelona, Miravet i Gratallops.	☐	☐

1.6.2. Escriviu una caracterització de Salvador Valldaura de la novel·la *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, a partir dels diferents mots clau que us proposem: *Bàrbara (violinista de Viena)*, *suïcidar-se*, *Teresa (vídua)*, *ball*, *casar-se*, *París*, *Sofia*, *Joaquim Bergadà (padrí de la Sofia)*, *ulls de japonesa*, *masia de Vilafranca*. D'aquests mots clau, n'heu de fer servir CINC, com a mínim. Podeu utilitzar els infinitius proposats en qualsevol temps verbal, sempre que s'adeqüi al plantejament de la vostra redacció. En comptes dels substantius proposats, podeu emprar el verb que en deriva.

[0,5 punts]

2. Expressió escrita

2.1. En el text llegim la frase «la fortor de lleixiu com a garantia d'higiene i uns menús molt generosos atreien els jubilats a cabassos». Reescriuiu aquest fragment a partir d'aquest inici: *Una pila de jubilats anava al restaurant d'aquest hotel.* L'heu de continuar amb alguna mena d'oració causal i no podeu repetir cap mot de l'oració original.

[1 punt]

2.2. Resoleu els exercicis següents referents a la forma verbal *engrescat*.

[1 punt]

a) Feu-ne l'anàlisi morfològica.

b) Busqueu un sinònim que es pugui utilitzar en aquest mateix context.

c) Trobeu el substantiu del qual és derivat el verb *engrescar*.

d) Escriviu una oració en què quedi ben clar quin és el sentit del substantiu que heu hagut de deduir en l'apartat c.

2.3. Trieu només UNA de les dues redaccions que us proposem.

[2 punts]

2.3.1. El fragment que heu llegit s'acaba amb una conversa entre el noi i la noia. Continueu la narració i imagineu què es podrien dir els dos personatges en aquella mateixa sala del restaurant, i com podria evolucionar la relació entre ells. Combineu el diàleg amb la narració (noranta paraules, com a mínim).

2.3.2. El grup que s'allotja en aquest hotel prèviament ha hagut de fer una reserva. Imagineu-vos que sou un membre del grup i, alhora, la persona responsable d'escriure un correu electrònic a l'hotel, on no us heu allotjat mai. Tingueu en compte el context comunicatiu a l'hora d'escriure la vostra redacció (noranta paraules, com a mínim).

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

MITOMANIES

Quan es travessa la frontera entre l'admiració d'un model i la mitificació, ingresseu en una zona de risc. El constant bombardeig de mitomania que patim fa disparar una alarma racional.

Fa deu dies vaig assistir a un acte en què participava un conegut esportista. És poc important saber de qui es tractava. Tanmateix, sí que és interessant remarcar que era un acte d'inauguració del nou curs escolar, i que anava adreçat majoritàriament a un públic infantil. L'escenografia era prou reveladora: una fotografia gegant de l'esportista presidia la sala, banderetes festives al sostre i una música altisonant per rebre'l. És clar: aparició estel·lar, entre alarits femenins que llindaven amb el desmai. El parlament de l'esportista, atapeït de tòpics, va tenir un valor innegable: va ser molt breu. Després, una llarga cua de persones per requerir-li un autògraf.

Queda pendent d'explicar per què, en ple declivi de les religions, en les nostres societats encara hi ha un manteniment tan viu de la idolatria. Potser el segon fenomen no va deslligat del primer: potser el monoteisme s'ha secularitzat i els altars d'avui són continuïtats subsidiàries dels altars d'ahir.

Quan es travessa la frontera entre l'admiració d'un model i la mitificació, ingresseu en una zona de risc. El cas és que, fins i tot en detriment del valor social dels personatges mateix, el constant bombardeig de mitomania que patim fa disparar una alarma racional. Iniesta, Guardiola, la model solidària, el poeta (auto)maleït, el tennista, l'alumna que ha obtingut un 9,6 periòdic en l'examen de les PAU, el pianista precoç, el psiquiatre nacional, el banquer anarquista, el cantant irredempt o la periodista trencaglaç són emblemes d'una mitomania que travessa de dalt a baix les nostres inèrcies de culte social. No negaré la importància dels models. Però fins i tot els models perdurables revelen dèficits: generalment només van associats a l'èxit (aquest impostor, en paraules de Kipling), també tenen un efecte paralitzant sobre una població sempre en minoria d'edat mental, i a més, **velen** que allò important és que cadascú desplegui (sense mimetismes ni clonacions) les seves pròpies facultats.

Lluís MUNTADA. *El Punt* (19 setembre 2010)

1. Comprensió lectora

- 1.1. Sense repetir el substantiu del títol ja existent, proposeu-ne un altre, de vuit paraules com a màxim, que vagi d'acord amb el text.

[0,5 punts]

- 1.2. Trieu, i reproduïu literalment, un fragment del text que permeti matisar i desmentir un resum tan barroer com aquest: «L'autor està en contra de les persones que són presentades com a models per a la societat i per això crítica, per exemple, Guardiola i l'alumna amb un 9,6 de selectivitat».

[0,5 punts]

- 1.3. Llegiu atentament el tercer paràgraf que trobareu subratllat en el text, i proposeu-ne una síntesi que no passi de les quinze paraules.

[1 punt]

- 1.4. D'acord amb el text, indiqueu si les afirmacions següents són certes o falses:
[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) Les nenes que van assistir a l'acte es van desmaiar.	☐	☐
b) L'autor valora molt positivament que el discurs de l'esportista fos breu.	☐	☐
c) La societat actual és majoritàriament monoteista.	☐	☐
d) Estem sotmesos a una allau abassegadora de mites diversos.	☐	☐
e) L'autor advoca perquè els models socials no ens anul·lin l'actitud crítica com a ciutadans.	☐	☐

- 1.5. Quina d'aquestes opcions seria sinònima de *velen* (marcat en negreta en el text)?

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

☐ Vetllen (o tenen cura).	☐ Fan possible (o permeten).
☐ Amaguen (o encobreixen).	☐ Bufen a favor del fet que (o empenyen cap a una direcció que).

- 1.6. Resoleu les qüestions següents, sobre les lectures obligatòries d'aquest curs.

- 1.6.1. Escriviu una caracterització del personatge de Daniel Serrallonga de *La bogeria*, de Narcís Oller, a partir dels diferents mots clau que us proposem: *Vilaniu*, *cafè*, *presó*, *Armengol*, *Bandereta*, *diputat*, *general Prim*, *mas el Comellar*, *Genís Argila*, *casament «per punt»*, *Salomé*. D'aquests mots clau, n'heu de fer servir CINCO, com a mínim. En comptes dels substantius proposats, podeu utilitzar el verb que en deriva.

[0,5 punts]

1.6.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són certes o falses.

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

	<i>Cert</i>	<i>Fals</i>
a) La Teresa es va casar dues vegades: amb Nicolau Rovira, un home gran i ric, i amb Salvador Valldaura, un home també molt ric.	☐	☐
b) Jesús Masdéu era un fill de la Teresa que no vivia a la torre de la família Valldaura. El seu pare era Miquel Masdéu, un amor de joventut de la Teresa. La Teresa era la padrina d'en Jesús, fill i fillol que l'anava a visitar sovint a la torre.	☐	☐
c) Eladi Farriols tenia dues xicotes, Pilar Segura i Sofia Valldaura. Amb la primera hi va tenir una filla, la Maria, i amb la segona s'hi va casar i hi va tenir dos fills, en Ramon i en Jaume.	☐	☐
d) L'Armanda, cuinera de la família Valldaura, s'entenia amb l'Eladi, i al final van anar a viure junts en un pis a prop de la torre.	☐	☐
e) La Maria, filla d'Eladi Farriols i Pilar Segura, es va morir després d'una llarga malaltia que la va obligar a estar asseguda en una cadira de rodes o estirada tot el dia al llit. Per fer passar les penes, cada tarda es bevia una copeta de vi amb el seu germà Jaume.	☐	☐

2. Expressió escrita

2.1. Llegiu aquesta frase del text: «L'escenografia era prou reveladora: una fotografia gegant de l'esportista presidia la sala, banderetes festives al sostre i una música altisonant per rebre'l». Després dels dos punts, hi ha una enumeració, amb una oració i dos sintagmes nominals diferents. Aquesta enumeració també es podria expressar amb tres oracions. En cada sintagma nominal, escriviu-hi el verb adient en l'espai establert.

[1 punt]

L'escenografia era prou reveladora: una fotografia gegant de l'esportista presidia la sala, _____ banderetes festives al/del sostre i _____ una música altisonant per rebre'l.

- 2.2. Aquest exercici té dues parts. Primer heu d'escriure un sinònim de *atapeït* («El parlament de l'esportista, *atapeït* de tòpics, va tenir un valor innegable»), que es pugui intercanviar en aquest context. Després, llegiu aquesta frase del text: «Quan es travessa la frontera entre l'admiració d'un model i la mitificació, **ingressem** en una zona de risc.» El verb marcat en negreta és utilitzat en sentit figurat. Escriviu dues oracions en què s'usi en sentit propi, no figurat.

[1 punt]

- 2.3. Segurament deveu tenir persones que per a vosaltres són referents, o fins i tot ídols o mites: escriptors, professors, familiars... Escriviu una redacció de noranta paraules, com a mínim, en què expliqueu qui és i argumenteu per quina raó, o per quines raons, el/la considereu un referent (també pot ser més d'una persona, i no cal que sigui un personatge mediàtic).

[2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística

3.1. En cadascuna de les oracions següents hi ha un sintagma o oració subratllats i quatre opcions d'anàlisi sintàctica. Només UNA opció és correcta. (Quan hi pot haver algun problema terminològic, s'indica entre parèntesis el terme equivalent que també pot ser habitual.)

[0,5 punts. Cada resposta correcta val 0,1 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

3.1.1. El nivell educatiu, diuen, ha baixat, però ara tothom té uns estudis bàsics.

- oració coordinada adversativa
- oració simple
- oració coordinada copulativa
- oració subordinada adverbial

3.1.2. Encara no sap si podrà venir amb nosaltres de viatge.

- oració subordinada adverbial condicional
- oració subordinada substantiva (complement directe del verb de la proposició principal)
- oració subordinada substantiva de condició
- oració subordinada adverbial de dubte

3.1.3. Si no dormen, poden tenir problemes de concentració.

- oració simple
- oració subordinada adverbial condicional
- oració subordinada substantiva (o completiva) de relatiu (subjecte del verb de la proposició principal)
- oració subordinada adjectiva de relatiu (explicativa)

3.1.4. Farà tot i més perquè hi hagi un bon ambient.

- oració subordinada adverbial de causa
- oració simple
- oració subordinada adverbial de finalitat
- oració coordinada copulativa

3.1.5. Va picar a la porta, es va desesperar.

- oració subordinada consecutiva
- oració simple
- oració composta coordinada
- oració composta juxtaposada

3.2. En l'espai assignat, escriviu l'article definit en el gènere i el nombre corresponents (*el, la, els, les*). Pot ser que l'hàgiu d'escriure en la forma elidida o contreta.

[0,5 punts]

- a) En l'estudi de ___ sida s'ha avançat molt els darrers anys.
- b) Viu a ___ afores de la ciutat i no se'n queixa.
- c) ___ postres són el seu plat predilecte.
- d) Abans de sortir, apagueu ___ llums, si us plau.
- e) ___ Índia és un país emergent.

3.3. Conjugueu l'infinitiu que s'indica entre parèntesis en el temps verbal corresponent.

[0,5 punts]

- a) Segur que us agrairia molt que vosaltres li _____ (*poder*) donar un cop de mà.
- b) Avui al matí s'han _____ (*debatre*) tres proposicions de llei al Parlament.
- c) Es passa el dia _____ (*riure*), és molt alegre.
- d) Renta, planxa, _____ (*cosir*) i fa totes les feines de la casa: no para mai.
- e) A qui _____ (*pertànyer*) aquest DVD?

3.4. Responen a només UN dels dos exercicis de fonètica que us proposem.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responen a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

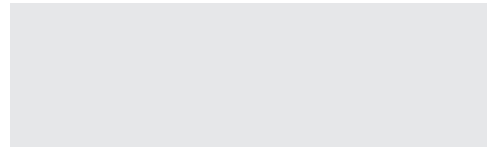
3.4.1. De les grafies subratllades en cada mot, trieu la que correspon al so fricatiu alveolar sord [s]:

☐ z <u>o</u> na	☐ pè <u>s</u> ol
☐ entu <u>s</u> iasme	☐ <u>s</u> ol

3.4.2. De les sèries següents, en què se subratlla la vocal tònica de cada mot, només UNA presenta l'opció correcta. Indiqueu-la.

- incloia, estudia, atmosfera, periode
- incloia, estudia, atmosfera, periode
- incloia, estudia, atmosfera, periode
- incloia, estudia, atmosfera, periode

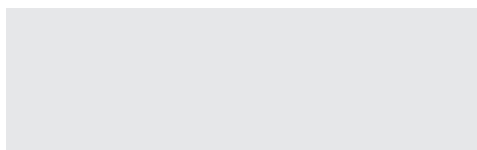
Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

DESCARREGAT DE SELECTES.CAT